

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 30/22

Luksemburg, 22 lutego 2022 r.

Wyrok w sprawie C-483/20

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Jedność rodziny –
Wcześniej przyznana ochrona)

Państwo członkowskie może skorzystać z możliwości uznania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny ze względu na to, że inne państwo członkowskie przyznało już wnioskodawcy status uchodźcy

Należy jednak zapewnić utrzymanie jedności rodziny w przypadku, gdy wnioskodawca jest ojcem małoletniego dziecka bez opieki, które zostało objęte ochroną uzupełniającą w pierwszym państwie członkowskim

Po uzyskaniu w 2015 r. statusu uchodźcy w Austrii skarżący na początku 2016 r. udał się do Belgii, aby dołączyć tam do swoich dwóch córek, z których jedna była małoletnia. W grudniu 2016 r. zostały one objęte w tym ostatnim państwie członkowskim ochroną uzupełniającą. W 2018 r. skarżący złożył wniosek o udzielenie mu ochrony międzynarodowej w Belgii, przy czym nie miał on prawa pobytu w tym państwie.

Wniosek ten został uznany za niedopuszczalny na podstawie belgijskich przepisów transponujących dyrektywę w sprawie procedur¹ z tego względu, że skarżący został już objęty ochroną międzynarodową w innym państwie członkowskim². Skarżący zaskarżył tę decyzję w przedmiocie odrzucenia wniosku do belgijskich sądów podnosząc, że prawo do poszanowania życia rodzinnego i obowiązek uwzględnienia najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka, wyrażone odpowiednio w art. 7 i art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („karta”) stoją na przeszkodzie temu, aby Belgia skorzystała z przysługującego jej uprawnienia do uznania jego wniosku za niedopuszczalny.

W tym kontekście Conseil d'État (rada stanu, Belgia) zwróciła się do Trybunału z pytaniem o ewentualne istnienie wyjątków od tego uprawnienia.

Trybunał, w składzie wielkiej izby, orzekł, że **dyrektywa w sprawie procedur³, w związku z art. 7 i art. 24 ust. 2 karty, nie stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie skorzystało z tego uprawnienia z tego powodu, że wnioskodawcy przyznano już status uchodźcy w innym państwie członkowskim, jeżeli wnioskodawca ten jest ojcem małoletniego dziecka pozbawionego opieki, które zostało objęte ochroną uzupełniającą w pierwszym państwie członkowskim, z zastrzeżeniem jednak zastosowania art. 23 ust. 2 dyrektywy kwalifikacyjnej⁴, dotyczącego utrzymania jedności rodziny.**

Ocena Trybunału

W tym względzie Trybunał uściślił, że na państwach członkowskich nie spoczywa obowiązek sprawdzenia, czy wnioskodawca kwalifikuje się do objęcia go ochroną międzynarodową na

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. 2013, L 180, s. 60, „dyrektywa w sprawie procedur”).

² Zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. a) dyrektywy w sprawie procedur państwa członkowskie mogą uznać wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny, w szczególności jeżeli ochrona międzynarodowa została już udzielona przez inne państwo członkowskie.

³ Artykuł 33 ust. 2 lit. a) dyrektywy w sprawie procedur.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. 2011, L 337, s. 9, „dyrektywa kwalifikacyjna”).

podstawie dyrektywy kwalifikacyjnej, jeżeli taka ochrona została już zapewniona w innym państwie członkowskim. W tych okolicznościach państwa członkowskie powinny powstrzymać się od skorzystania z przewidzianej w dyrektywie w sprawie procedur⁵ możliwości uznania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny wyłącznie wtedy, gdy ze względu na nieprawidłowości istniejące w tym państwie członkowskim, czy to systemowe lub ogólne, czy odnoszące się do określonych grup osób, przewidywalne warunki życia, jakie czekałyby wnioskodawcę jako beneficjenta ochrony międzynarodowej w owym innym państwie członkowskim, naraziłyby go na poważne ryzyko nieludzkiego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 karty.

Zważywszy bowiem na znaczenie zasady wzajemnego zaufania dla wspólnego europejskiego systemu azylowego, naruszenie przepisu prawa Unii przyznającego prawa materialne beneficjentom ochrony międzynarodowej, które nie skutkuje naruszeniem art. 4 karty, nie stoi na przeszkodzie temu, by państwa członkowskie skorzystały z tego uprawnienia. W przeciwieństwie do prawa do ochrony przed nieludzkim i poniżającym traktowaniem, prawa zagwarantowane w art. 7 i 24 karty nie mają charakteru bezwzględnie i mogą w związku z tym podlegać ograniczeniom na warunkach określonych w karcie⁶.

Ponadto Trybunał wskazał, że **dyrektywa kwalifikacyjna⁷ zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia utrzymania jedności rodziny poprzez ustanowienie szeregu uprawnień i świadczeń na rzecz członków rodziny beneficjenta ochrony międzynarodowej.** Przyznanie tych uprawnień i świadczeń⁸, a w szczególności przyznanie prawa pobytu, wymaga jednak spełnienia trzech przesłanek, które dotyczą, po pierwsze, posiadania statusu członka rodziny w rozumieniu wspomnianej dyrektywy⁹, po drugie, niespełnienia osobiście warunków koniecznych do uzyskania ochrony międzynarodowej, a po trzecie, zgodności z osobistym statusem prawnym zainteresowanego członka rodziny.

Tymczasem, przede wszystkim okoliczność, że rodzic i jego małoletnie dziecko przemierzyli różne szlaki migracyjne, zanim połączyli się w państwie członkowskim, w którym dziecko zostało objęte ochroną międzynarodową, nie stoi na przeszkodzie uznaniu tego rodzica za członka rodziny owego beneficjenta ochrony międzynarodowej, o ile znajdował się on na terytorium tego państwa członkowskiego, zanim zapadło rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku jego dziecka o udzielenie tej ochrony.

Następnie, obywatel państwa trzeciego, którego wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej jest niedopuszczalny, a co za tym idzie – został odrzucony przez państwo członkowskie, które objęło ochroną międzynarodową jego małoletnie dziecko, ze względu na posiadany przez niego status uchodźcy w innym państwie członkowskim, nie spełnia osobiście przesłanek koniecznych do uzyskania ochrony międzynarodowej w pierwszym państwie członkowskim.

Wreszcie, odnośnie do zgodności przyznania uprawnień i świadczeń przewidzianych w dyrektywie kwalifikacyjnej ze statusem prawnym zainteresowanego obywatela, należy zbadać, czy nie jest on już uprawniony w państwie członkowskim, które przyznało ochronę międzynarodową członkowi jego rodziny, do traktowania lepszego niż wynikające z tych uprawnień i świadczeń. Z zastrzeżeniem ustalenia powyższego przez sąd odsyłający, nie wydaje się jednak, by taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, ponieważ uzyskanie statusu uchodźcy w jednym państwie członkowskim nie wiąże się co do zasady z lepszym traktowaniem beneficjenta tej ochrony międzynarodowej w innym państwie członkowskim niż wynikające z takich uprawnień i świadczeń w tym ostatnim państwie.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii.

⁵ Artykuł 33 ust. 2 lit. a) dyrektywy w sprawie procedur.

⁶ Artykuł 52 ust. 1 karty.

⁷ Artykuł 23 ust. 2 dyrektywy kwalifikacyjnej.

⁸ Wspomniane uprawnienia i świadczenia są przewidziane w art. 24 – 35 dyrektywy kwalifikacyjnej.

⁹ Artykuł 2 lit. j) dyrektywy kwalifikacyjnej.

Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793